

TRAO ĐỔI VỀ GIẢNG DẠY TIẾNG ANH CHUYÊN NGÀNH TÀI CHÍNH - NGÂN HÀNG TẠI CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC

● **ĐINH THỊ LUYỆN**

Phân hiệu Học viện Tài chính tại tỉnh Hưng Yên

Email: Dinhhuyendhtm@gmail.com

DOI: 10.62831/nckh.2026.390.v1

TÓM TẮT:

Ngành Tài chính - Ngân hàng đang thu hút rất nhiều sự quan tâm nhờ nhu cầu tuyển dụng cao từ các tổ chức tài chính trong và ngoài nước. Tuy nhiên, đây cũng là một lĩnh vực đòi hỏi giảng viên giảng dạy bằng tiếng Anh không chỉ nắm vững kiến thức chuyên môn ngoại ngữ mà còn phải nắm rõ các kiến thức chuyên ngành. Bài viết trao đổi về những thuận lợi, khó khăn cũng như những xu hướng nổi bật trong giảng dạy chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng bằng tiếng Anh tại các trường đại học ở Việt Nam, từ đó đưa ra một số đề xuất nhằm nâng cao hiệu quả giảng dạy trong thời gian tới.

Từ khóa: giảng dạy tiếng Anh, chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng, đại học.

1. Đặt vấn đề

Giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng (English for Finance and Banking) tại các trường đại học hiện nay đang trở thành xu hướng tất yếu. Đây là cầu nối cốt lõi giúp sinh viên khối ngành kinh tế tiếp cận tài liệu quốc tế và làm việc trong môi trường toàn cầu. Hiện nay, việc giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng tập trung vào việc đào tạo song song kiến thức chuyên môn và kỹ năng ngôn ngữ quốc tế. Sinh viên không chỉ học từ vựng chuyên ngành mà còn được rèn luyện khả năng giao tiếp, phân tích thị trường và tư duy logic bằng tiếng Anh. Tuy nhiên, trong bối cảnh hội nhập quốc tế và bùng nổ của công nghệ số, việc giảng dạy chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng bằng tiếng Anh cần tiếp tục có sự đổi mới để đạt được hiệu quả cao hơn.

2. Thuận lợi và khó khăn giảng dạy chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng bằng tiếng Anh

2.1. Thuận lợi

Hiện nay, việc giảng dạy ngoại ngữ nói chung và

giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng nói riêng tại các trường đại học hiện nay gặp nhiều thuận lợi nhờ xu thế hội nhập toàn cầu và phát triển của công nghệ số.

Thứ nhất, công nghệ số hỗ trợ công tác giảng dạy. Với sự bùng nổ của công nghệ, việc giảng dạy và học tập tiếng Anh chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng trở nên dễ dàng hơn nhiều. Công nghệ cũng giúp cho việc dạy và học trở nên thú vị hơn, sinh động hơn. Hiệu ứng âm thanh, hình ảnh sẽ giúp người học, người dạy dễ nhớ.

Thứ hai, cơ hội và phương thức giao tiếp trực tuyến ngày càng dễ dàng thuận lợi. Với sự bùng nổ của mạng internet, các nền tảng số, cơ hội được luyện tập và cải thiện từ vựng, kỹ năng nói viết ngày càng dễ dàng.

Thứ ba, việc tham khảo tài liệu chuyên ngành nhằm nâng cao kiến thức ngày càng dễ dàng. Thậm chí, với sự bùng nổ của AI, việc viết các bài luận, các bài phân tích chuyên ngành bằng tiếng Anh trở nên dễ dàng hơn rất nhiều mà chỉ thông qua một câu lệnh.

Các bài luận mẫu xuất sắc nhờ AI sẽ giúp giảng viên, sinh viên học hỏi được cách thức thực hiện.

2.2. *Khó khăn, thách thức*

Khác với tiếng Anh giao tiếp thông thường, giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng đòi hỏi sự kết hợp chuyên sâu giữa am hiểu về ngoại ngữ và kiến thức nghiệp vụ. Thực tế cho thấy, việc giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng hiện nay thường đối mặt với những khó khăn, thách thức phổ biến sau:

Một là, thách thức về kiến thức chuyên môn: Phần lớn giảng viên tiếng Anh xuất thân từ ngành ngôn ngữ hoặc sư phạm, không có nền tảng sâu về lĩnh vực kinh tế, đặc biệt là các lĩnh vực chuyên môn như Tài chính - Ngân hàng. Khi tiếp cận các khái niệm và kiến thức phức tạp, giảng viên dễ bị lúng túng nếu chỉ hiểu nghĩa bề mặt của từ mà không rõ bản chất. Điều đó khiến cho tiết học trở nên thiếu hấp dẫn. Bên cạnh đó, với sự bùng nổ của công nghệ số, lĩnh vực tài chính ngân hàng ngày càng phát triển, đa dạng các mô hình mới như tài sản mã hóa, chuẩn mực báo cáo tài chính quốc tế...; các quy định pháp lý mới (như Basel III, Basel IV, generative AI...). Điều này khiến phát sinh rất nhiều khái niệm chuyên ngành mà không phải giảng viên nào cũng hiểu và nắm được. Thực tế, nếu giảng viên không thường xuyên, liên tục cập nhật kiến thức thì bài giảng trở nên lỗi thời, thiếu thực tế.

Hai là, thách thức về thuật ngữ và tính chính xác: Một trong những thách thức cho cả giảng viên lẫn sinh viên chính là các thuật ngữ chuyên ngành và yêu cầu chuyển tải đúng nghĩa. Bên cạnh đó, trong tiếng Anh, nhiều thuật ngữ mang tính đa nghĩa, nhiều từ tiếng Anh phổ thông khi đặt vào ngữ cảnh tài chính lại mang nghĩa hoàn toàn khác. Chẳng hạn như: Default không còn là "mặc định" mà là "vỡ nợ/đột ước"; capital adequacy rate không phải là "tỷ lệ đủ vốn" mà là "tỷ lệ an toàn vốn"... Thậm chí, hiện nay, không ít thuật ngữ phải "bản ngữ hóa" và giữ nguyên vì rất khó dịch (chẳng hạn như khái niệm token, eYK...). Trong khi đó, tính yêu cầu chính xác của thuật ngữ đôi khi trở thành thách thức cho giảng viên trong quá trình giảng dạy. Nhiều thuật ngữ viết tắt cũng gây ra khó hiểu như: CapEx (capital expenditures); OpEx (operating expenses); ROI (Return on Investment); EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation, and Amortization)... Trong lĩnh vực tài chính - ngân hàng, sai một từ có thể dẫn đến hiểu sai hợp đồng

hoặc gây rủi ro pháp lý lớn. Giảng viên phải cẩn trọng từng khái niệm, câu từ để đảm bảo tính rõ ràng, súc tích và chính xác.

Ba là, thách thức về ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động giảng dạy: Công nghệ ngày càng phát triển mạnh mẽ và các ứng dụng phục vụ cho công tác giảng dạy ngày càng nhiều. Tuy nhiên, đối với nhiều giảng viên việc sử dụng công nghệ đã khó, nay phải chạy theo các ứng dụng công nghệ để đưa vào hoạt động giảng dạy càng khó khăn hơn. Điều này có thể không phải là vấn đề lớn đối với giảng viên trẻ, mới tốt nghiệp, nhưng là cả thách thức lớn đối với các giảng viên có tuổi đời cao, ngại thay đổi.

Bốn là, thiếu hụt tài liệu giảng dạy "thực chiến": Mặc dù có một số giáo trình kinh điển như English for Banking and Finance hay English for the Financial Sector, chúng thường mang tính học thuật và lý thuyết khá nặng. Giảng viên mất rất nhiều thời gian để tự tìm kiếm, biên dịch và "bình dân hóa" các tài liệu thực tế từ Bloomberg, Reuters, Financial Times thành các bài tập tình huống (Case studies) hay đóng vai (Role-play) phù hợp với trình độ của học viên.

Năm là, sự chênh lệch trong giảng dạy và học tập: Trong thực tiễn cho thấy, trình độ về ngoại ngữ, kiến thức chuyên ngành của không chỉ của giảng viên mà sinh viên cũng khác nhau. Đồng thời, cũng sẽ có trường hợp, người giỏi ngoại ngữ nhưng lại thiếu kiến thức chuyên môn hoặc ngược lại. Điều này khiến cho việc giảng dạy của giảng viên trở nên vất vả hơn khi truyền tải và tiếp nhận kiến thức.

3. Xu hướng nổi bật về giảng dạy chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng bằng tiếng Anh tại Việt Nam

3.1. *Về chương trình đào tạo*

Hiện nay, nhiều trường đại học triển khai Chương trình giảng dạy bằng tiếng Anh (English-medium instruction). Các trường đại học lớn như Học viện Tài chính, Trường Đại học Ngoại thương, Đại học Kinh tế Quốc dân triển khai các chương trình chất lượng cao, tiên tiến giảng dạy 100% chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng bằng tiếng Anh. Đội ngũ giảng viên giàu kinh nghiệm, chuyên môn cao đã từng được đào tạo tiến sĩ, thạc sĩ tại các nước có nền giáo dục phát triển trên thế giới như Hoa Kỳ, Anh, Australia, Đức, Nhật, Hà Lan,... (HCMC. FTU, 2023).

3.2. *Về giáo trình giảng dạy*

Với yêu cầu và chuẩn chất lượng ngày càng cao, chất lượng giáo trình giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng. Hiện nay, với sự quan

tâm của các trường đại học cùng xu thế hợp tác với các trường trên thế giới, chất lượng của giáo trình đang cải thiện lên rất nhiều, mang tính thực tiễn, cập nhật và chuyên ngành cao nhất. Hiện nay, giáo trình đang theo xu hướng tích hợp liên môn. Theo đó, tài liệu không chỉ đơn thuần cung cấp định nghĩa (thuật ngữ) mà còn đi sâu vào các chủ đề thực tiễn như ngân hàng quốc tế, tài chính doanh nghiệp, quản trị rủi ro và các xu hướng mới như Fintech.

3.3. Về phương pháp

Không nằm ngoài xu thế, từ lâu, các trường đại học Việt Nam đã xây dựng và ứng dụng phương pháp giảng dạy tương tác. Theo đó, các giảng viên đang chuyển dịch từ cách dạy dịch thuật truyền thống sang các phương pháp thực hành hiện đại như: thảo luận tình huống (Case studies), đóng vai xử lý giao dịch, thuyết trình báo cáo tài chính và phân tích dữ liệu thực tế. Phương pháp giảng dạy đang trở thành yếu tố quan trọng nhằm nâng cao hiệu quả giảng dạy. Do vậy, các giảng viên đều quan tâm thay đổi cách giảng dạy.

3.4. Về đội ngũ giảng viên

Thực tế cho thấy, nhằm đáp ứng nhu cầu phát triển và hội nhập quốc tế, chất lượng đội ngũ giảng viên ngày càng được cải thiện. Theo đó, các giảng viên đều cơ bản đạt tiêu chuẩn kép, vừa vững chuyên môn kinh tế vừa có năng lực ngoại ngữ cao, thường được đào tạo tại các quốc gia có nền tài chính phát triển. Tại nhiều cơ sở đào tạo hàng đầu như Học viện Tài chính, còn có chính sách khuyến khích, hỗ trợ và tạo điều kiện cho giảng viên để nâng cao trình độ, như học thêm các chứng chỉ ACCA (Ban CTCT&SV, 2023). Nhiều giảng viên, đặc biệt là giảng viên trẻ đã chủ động sử dụng các thành tựu công nghệ trong hoạt động giảng dạy nhằm giảm bớt sự khô khan của lý thuyết.

4. Một số giải pháp

Để nâng cao hiệu quả giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Tài chính - Ngân hàng, xóa mờ ranh giới Ngôn ngữ - Chuyên ngành, từ đó không chỉ giúp giảng viên nâng cao kỹ năng nghề nghiệp mà còn giúp sinh viên quen với yêu cầu thực tế, trong thời gian tới, cần chú ý một số giải pháp sau:

4.1. Đối với cơ sở đào tạo đại học

- Tạo điều kiện về thời gian và tài chính để đào tạo, học tập hoặc thu hút đội ngũ giảng viên chuyên ngành tài chính ngân hàng được học tập ở nước ngoài.
- Khuyến khích và thường xuyên có chế độ tuyên dương, khen thưởng đối với các giảng viên có năng lực, kỹ năng nghề cao. Các trường đại học cũng cần xem xét lại tiêu chí tuyển dụng giảng viên, tập trung

vào năng lực sư phạm và kinh nghiệm giảng dạy thay vì chỉ dựa vào giọng bản ngữ hay nền tảng giáo dục quốc tế (Huyền Đức, 2025).

- Hợp tác với các tổ chức tài chính - ngân hàng để thường xuyên tổ chức các cuộc khảo sát, học tập và thực tập để cập nhật với thực tiễn hoạt động.

4.2. Đối với giảng viên

- Không ngừng cập nhật, nâng cao kiến thức chuyên ngành về lĩnh vực tài chính ngân hàng để từ đó thu hẹp khoảng cách kiến thức. Hãy yêu cầu học viên chủ động tìm hiểu bản chất nghiệp vụ bằng tiếng Việt trước ở nhà. Khi lên lớp, giảng viên chỉ tập trung vào việc chuyển ngữ, sửa phát âm, cấu trúc câu và cách dùng từ sao cho chuẩn xác.

- Cần có phương thức phù hợp. Nếu dạy cho người đi làm, họ chính là các "chuyên gia" về nghiệp vụ. Giảng viên có thể đóng vai người hướng dẫn ngôn ngữ và nhờ học viên giải thích lại quy trình vận hành thực tế của một sản phẩm ngân hàng. Sự tương tác hai chiều này vừa giảm áp lực cho giảng viên, vừa tăng hứng thú cho người học.

- Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số vào hoạt động giảng dạy. Ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành là xu hướng tất yếu. Các giảng viên không còn sự lựa chọn nào khác là chủ động nghiên cứu, cập nhật và ứng dụng công nghệ vào hoạt động thực tiễn.

- "Bình dân hóa" thuật ngữ và xây dựng từ điển bỏ túi. Giảng viên cần có nhiều cách thức để sinh viên học từ mới được dễ dàng. Chẳng hạn, thay vì bắt học viên học thuộc lòng bảng thuật ngữ khô khan, hãy đặt từ vựng vào một quy trình cụ thể. Ví dụ: Khi dạy về quy trình cho vay (Loan processing), hãy vẽ một sơ đồ từ bước thẩm định (Credit assessment), phê duyệt (Approval), giải ngân (Disbursement) cho đến thu hồi nợ (Debt recovery). Đối với các từ ngữ phức tạp, đa nghĩa, chủ động lập các bảng so sánh nghĩa của từ trong văn phong thông thường và văn phong tài chính để học viên không bị nhầm lẫn.

- Giảng viên cần chủ động khai thác, mở rộng tài liệu nghiên cứu và giảng dạy, giảm bớt sự phụ thuộc vào giáo trình lý thuyết. Giảng viên nên cập nhật các bài báo ngắn từ Bloomberg, Reuters, hoặc Financial Times. Cắt nhỏ các đoạn video phân tích tài chính trên YouTube thành các bài tập nghe hiểu (Listening dictation) ngắn từ 1 - 2 phút.

- Chủ động thiết kế hoạt động tương tác cao. Chẳng hạn, thiết kế các kịch bản mô phỏng phòng giao dịch ngân hàng hoặc phòng họp doanh nghiệp.

Học viên sẽ luân phiên đóng vai giao dịch viên, chuyên viên quan hệ khách hàng, giám đốc tài chính và khách hàng để trao đổi. Ngoài ra, tăng cường xây dựng hệ thống Case Studies (Bài tập tình huống) thực tế đối với từng loại đối tượng.

5. Kết luận

Việc giảng dạy tiếng Anh chuyên ngành Tài chính

- Ngân hàng đòi hỏi nhiều kiến thức, kỹ năng và cả kinh nghiệm. Đối với mỗi giảng viên sẽ có cách tiếp cận và xử lý tình huống thực tế khác nhau, tuy nhiên, việc thường xuyên nghiên cứu các tài liệu chuyên ngành, cập nhật các kiến thức và công nghệ mới là những yêu cầu bắt buộc đối với giảng viên trong quá trình giảng dạy ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

Ban Công tác chính trị & Sinh viên (2023). Dạy và học chuyên ngành bằng tiếng Anh tại Học viện Tài chính: góc nhìn từ phía giảng viên. Truy cập tại: https://hvtc.edu.vn/Day-va-hoc-chuyen-nganh-bang-tieng-Anh-tai-Hoc-vien-Tai-chinh-goc-nhin-tu-phia-giang-vien_3782.html.

HCMC. FTU (2023). Chương trình cử nhân chất lượng cao giảng dạy bằng tiếng Anh. <https://hcmc.ftu.edu.vn/tuyen-sinh/dai-hoc-chinh-quy/chuong-trinh-cu-nhan-chat-luong-cao-giang-day-bang-tieng-anh/>.

Huyền Đức (2025). Giảng dạy hoàn toàn bằng tiếng Anh trong đại học: Chính sách và thực tiễn tại Thái Lan và Việt Nam. Tạp chí Giáo dục. Truy cập tại: <https://tapchigiaoduc.edu.vn/article/89526/225/giang-day-hoan-toan-bang-tieng-anh-trong-dai-hoc-chinh-sach-va-thuc-tien-tai-thai-lan-va-viet-nam/>.

Ngày nhận bài: 10/4/2026

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 24/4/2026

Ngày chấp nhận đăng bài: 11/5/2026

**TEACHING FINANCE
AND BANKING IN ENGLISH AT UNIVERSITIES:
ISSUES, CHALLENGES, AND EMERGING DIRECTIONS**

● **DINH THI LUYEN**

Academy of Finance - Hung Yen Province Branch

Email: Dinhluyendhtm@gmail.com

ABSTRACT:

The Finance and Banking sector has attracted considerable attention due to strong recruitment demand from both domestic and international financial institutions. However, teaching this field in English requires lecturers not only to demonstrate high levels of language proficiency but also to possess a solid command of specialized financial and banking knowledge. This article examines the advantages, challenges, and emerging trends in English-medium instruction for Finance and Banking programs at Vietnamese universities. It also discusses key factors affecting teaching effectiveness and highlights practical implications for improving the quality of English-based professional education in this field.

Keywords: teaching English, specializing in Finance and Banking, university.